



Bror Hjorths Hus av Johanna Uddén

– *Den här fjärilen har dött, men den hamnade i ett finare land. Olivia som har målat fjärilen går i ettan på Bergaskolan och hon vet vad bildskapande handlar om. På Bror Hjorths Hus har hon nämligen mött Karl-Axel Pehrsons inre värld. Klassen har tittat på bilderna av hans fantasifulla växter och djur. Och efter barnens finurliga kommentarer kring målningarna har museipedagog Agneta Forslund plockat fram material att måla med. Det kliar i fingrarna på mig också. Tänk att ha ett fint tjockt grått papper framför sig, rena kakor av täckfärg och underbart mjuka, tjocka penslar med spets! (När jag gick på lekis fick vi måla med hårda vaxkritor på baksidan av tapetprover)*



Bror Hjorths Hus hade kunnat bli ett stillastående minnesmärke över konstnären om museet inte redan från början satsat på en kreativ barnverksamhet. Hur många Uppsalabarn har inte besökt museet och arbetat i verkstaden? Maria Malmberg-Wallin är ansvarig för pedagogiken och hon berättar att de förra året tog emot 556 grupper. Det är fler än tio i veckan! Pedagogiken är väl utarbetad och museet har genom åren tagit emot otaliga studiebesök från museer och lärarutbildningar i hela landet. För att markera att museet ligger i framkant när det gäller pedagogiken, delar Bror Hjorth-föreningen sedan tre år ut Sveriges enda konstpedagogstipendium. I år går det till Karin Johansson, pedagog på Malmö konstmuseum.

På Bror Hjorths Hus får förskolegrupper, skolklasser, konstskoleelever och helgbesökare möta Bror Hjorths konst i hans bostad och ateljé. Bror Hjorths

konst med sina tydliga uttryck, rytmiska linjer och klara färger ger oss en inblick i en konstnärs skapande. Vi kan se spåren av en modern person som brann för

samhällsfrågor, en passionerad konstnär och folkmusiker, en kvinnotjusare, en tvivlare, en filosof.

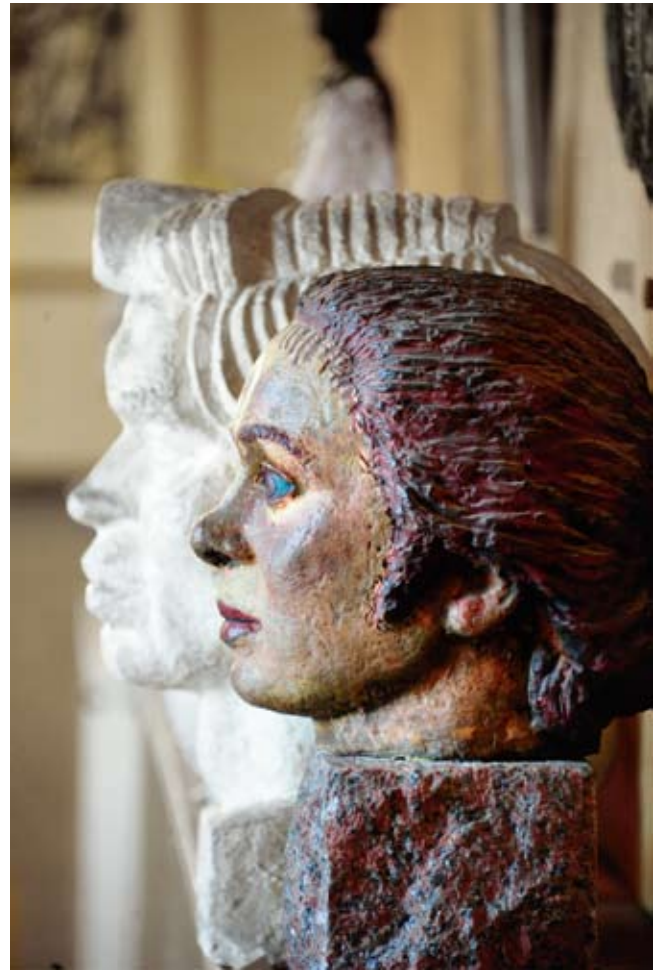
Tror ni att det spökar på Bror Hjorths Hus? Det tror inte jag, men det är lätt att tro det när man går runt i ett hem som är ett så tydligt minnesmärke över en enda person. Allt andas Bror Hjorth. Förutom konsten – vävtapeterna, gungstolen, böckerna, verktygen, mattorna. Allt bär spår efter honom och står där det alltid har stått. Inte konstigt då att det känns som om Bror Hjorth själv svävar över ens huvud för att vara med när man betraktar konsten. Och allt beror enbart på att han delade med sig så generöst av sig själv. Tack för det!

Som ett komplement till Bror Hjorths konst visar





Bror Hjorths Hus flera tillfälliga utställningar per år. När museet öppnade 1978 gjordes en tillbyggnad med reception och utställningsdel, som sedan byggdes ut på nittiotalet. Vid bildandet av museet fanns förmodligen farhågor att huset annars skulle bli ett mausoleum över en död konstnär. Men Bror Hjorths moderna och tillåtande konst både klarar av och behöver en kontrast, en relation, och det kan man erbjuda i de tillfälliga utställningarna. Ibland har samtidens konstnärer ställts i relation till Bror Hjorth. Vi har till exempel sett Dan Wolgers, Charlotte Gyllenhammar, Lena Cronqvist och Ola Billgren. Vi har även fått en återblick på Bror Hjorths äldre kolleger, bland andra Sigrid Hjertén, Carl

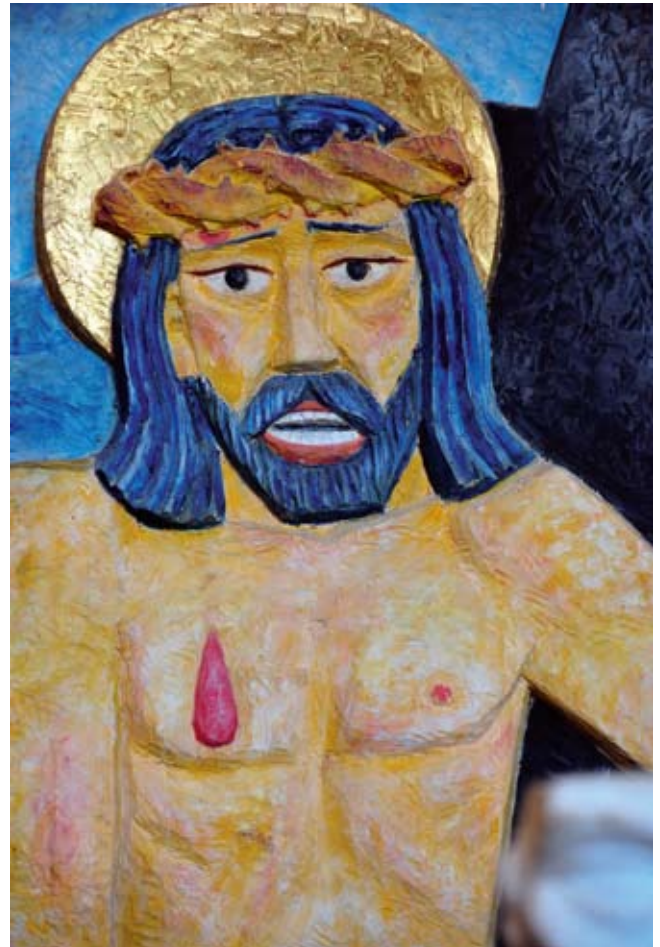


Kylberg och Arne Jones. De senaste åren har det blivit en tradition att visa barnboksillustratörer, nu senast Pija Lindenbaum, men vi har också sett Tove Jansson och Elsa Beskow.

Tomas Järliden är chef för museet och därmed även utställningsansvarig. Han menar att rummet för de tillfälliga utställningarna ska vara dynamiskt. Här kan allt hända. Äldre konstnärer varvas med unga.

Temautställningar varvas med soloutställningar. Här ryms både måleri, foto, skulptur, installation och video. Utställningsprogrammet speglar också hans idé; Pär Fredin, Madelaine Sillfors, Maria Miesenberger, Henrik Allert och Lars Lerin.







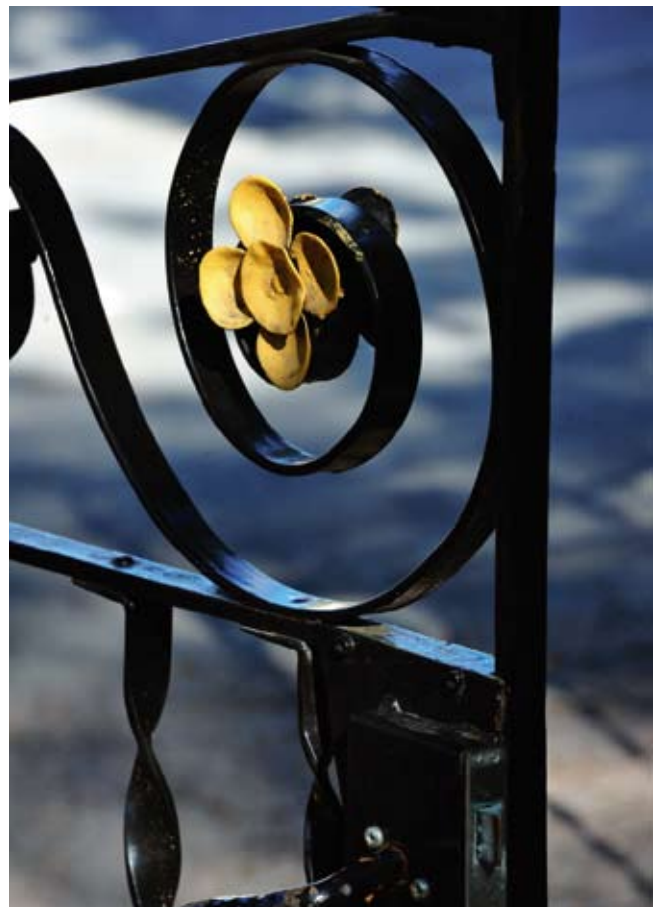




Bror Hjorth-föreningen spelade en stor roll för tillkomsten av museet. Tillsammans med Bror Hjorths familj arbetade föreningen för att konstnärens ateljé och hem skulle öppnas för allmänheten, precis som Bror Hjorth ville. Bror Hjorth-föreningen har idag cirka 500 medlemmar som är stammisar vid utställningar och evenemang. Föreningen äger också en del av upphovsrätten till Bror Hjorths konst, vilket betyder att man får ersättning vid publicering eller annan användning av konsten. Det innebär att föreningen kan dela ut stipendier i Bror Hjorths namn. Förutom det redan nämnda pedagogstipendiet finns ett teckningsstipendium som inrättades för att uppmuntra unga tecknare

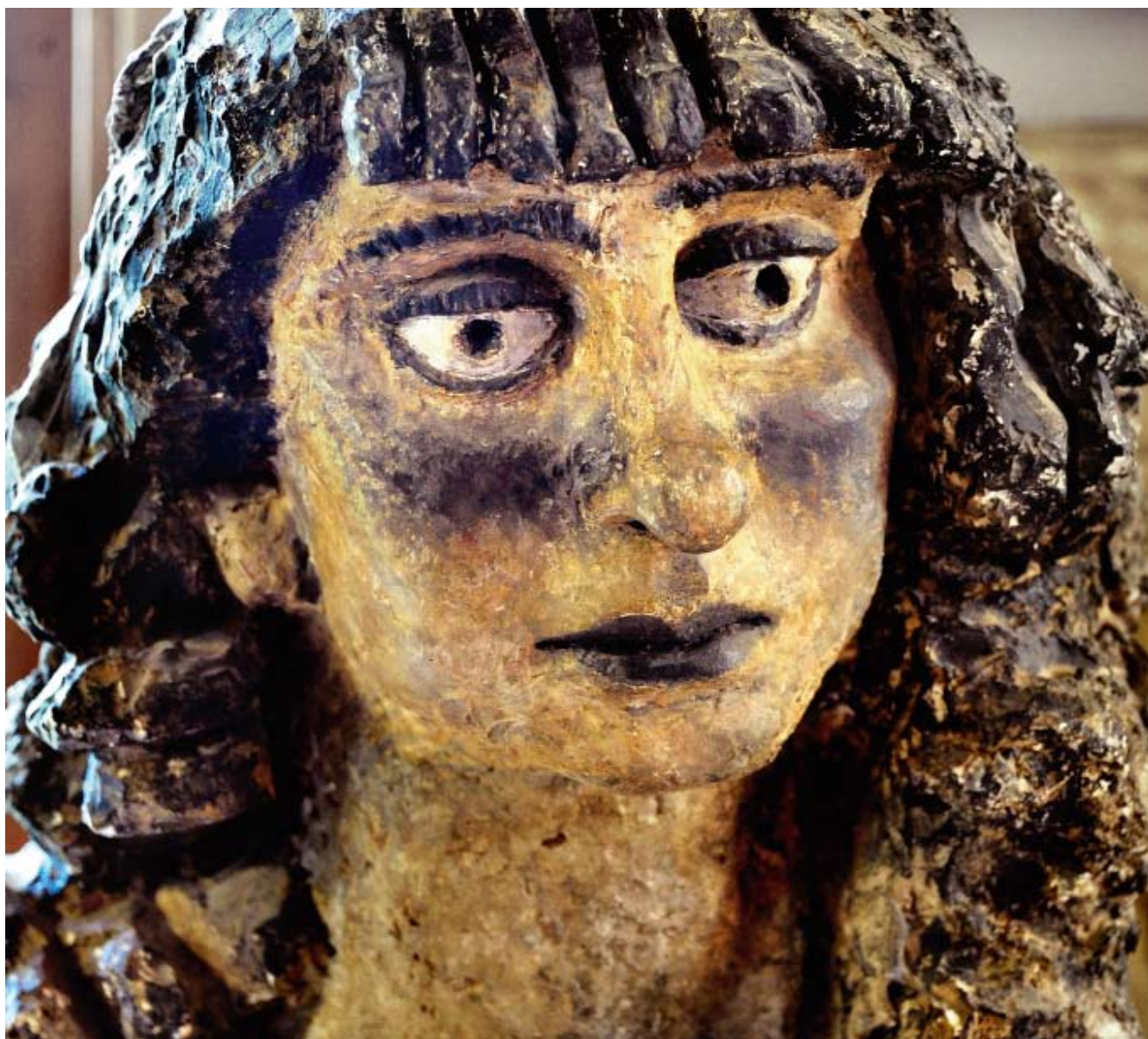
vid konsthögskolorna och för att framhäva teckningens betydelse för Bror Hjorth. Sedan stipendiet inrättades 1992 har till exempel Karin Wikström, Klara Kristalova, Filippa von Krusenstierna och Fritz Quasthoff fått stipendiet, som förutom pengar innebär en utställning på Bror Hjorths Hus.

Och så har vi folkmusiken med sina drillar och trioler! Musiken spelade en mycket stor roll i Bror Hjorths liv och därmed även i hans konst. Trots att Bror Hjorth var hörselskadad efter fyra år med tbc, spelade han själv fiol och hans son Ole är en känd spelman och pedagog. För att hålla folkmusiken levande bland unga musiker delar Bror Hjorth-fören-



ingen ut ett folkmusikstipendium sedan några år tillbaka. Folkmusiken spelar en stor roll även i museets programverksamhet och här kan man lyssna på allt från unga musikelever till landets främsta folkmusiker.

Det är mycket som händer på Bror Hjorths Hus. Men det absolut bästa är ändå att Olivia och hennes klass kan komma hit och både ta del av en konstnärs inre värld och dela med sig av sin egen. När de målar fjärilar, flygande hästar och köttätande blommor berättar de något om sina egna liv och upplevelser. Man blir glad. 🌸



Fakta om Bror Hjorth

- 1894 föds i Marma i norra Uppland och växte upp i Dalboda norr om Uppsala
- 1921 kom till Paris och Antoine Bourdelles skulpturskola
- 1932 är med och grundar Färg och form i Stockholm
- 1943 flyttar in på Norbyvägen 26
- 1949–59 professor i teckning på Konstakademien
- 1967 Näckens polska klar
- 1968 Bror Hjorth dör

Fakta om Bror Hjorths Hus

- ritades av Sten Hummel-Gumaelius 1943
- Bror Hjorth levde här fram till sin död 1968
- museet öppnade 1978
- drivs av en kommunal stiftelse där familjen ingår finansieras med anslag från Uppsala kommuns kultur-nämnd och egna intäkter
- har omkring 20 000 besökare per år.